

Documentatie
Productiestatistiek Zorginstellingen vanaf 2022
(PS_Zorginstellingen vanaf 2022)

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Productiestatistiek Zorginstellingen*.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en):

De documentatie beschrijft de bestanden die zijn beschikbaar vanaf 2022.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.

Inhoudsopgave

Bronvermelding	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding	6
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	7
Beschrijving	7
Beschrijving van de populatie	7
Methodologie	8
Procesverloop.....	8
3. Bestandsopbouw en toelichting	9
Bestandsopbouw	9
Toelichting op de variabelen	11
ABRGroepNr	11
MV-Code	11
jaar	11
sbi08.....	11
A1.....	11
A2.....	12
A3.....	12
A4a.....	12
A6.....	13
A7.....	14
A8.....	14
A9.....	14
A10.....	15
A11.....	15
A12.....	16
A13.....	16
A14.....	16
A15.....	17
A16.....	17
A17.....	17
A18.....	17
A19.....	17
A20.....	18
A21.....	18
A22.....	18
A23.....	18
A24.....	18
A25.....	19
A26.....	19

A27.....	19
A28.....	19
A29.....	19
A30.....	19
A31.....	20
A32.....	20
A34.....	20
A35.....	20
A36.....	20
A40.....	20
B1.....	20
B2.....	21
B3.....	21
B4.....	21
B5.....	21
B6.....	22
B7.....	22
B8.....	22
B9.....	23
B10.....	23
B11.....	23
B13.....	23
B14.....	24
B15.....	24
B16.....	24
B17.....	24
B21.....	24
B22.....	25
B23.....	25
B25.....	25
B28.....	25
C1.....	26
C2.....	26
C3.....	26
C4.....	26
C5.....	27
C6.....	27
C6b.....	27
C8.....	27
E1.....	27
Ophoogpercentage	28
Versiegeschiedenis.....	29

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (gepseudonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Productiestatistiek Zorginstellingen*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Beschrijving

Deze tabel bevat informatie over de verlies- en winstrekening, balans, investeringen en personeelsinzet van groepen ondernemingen met als hoofdactiviteit ziekenhuiszorg, geestelijke gezondheidszorg met overnachting, gehandicaptenzorg, verpleeghuiszorg, thuiszorg, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang en jeugdzorg. Dit betreft zowel publiek- als privaat gefinancierde ondernemingsgroepen. Vanaf 2015 wordt de voormalige AWBZ-zorg gefinancierd uit andere wetten: Wet langdurige zorg (Wlz), de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015, Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Jeugdwet. De opbrengstenstructuur van zorginstellingen is daardoor gewijzigd en om die reden is overgegaan op een nieuwe tabel met cijfers vanaf verslagjaar 2015. Vanaf 2015 is ook overgestapt op een volledige dekking van de beschouwde SBI-klassen inclusief privaat gefinancierde zorg. Alleen voor grote en middelgrote ondernemingen zijn deze uitgebreide gegevens beschikbaar. Verder zijn vanaf 2015 de dag behandelcentra voor geestelijke gezondheidszorg uit de populatie verwijderd, omdat deze samen met de praktijken van psychiaters in de betreffende SBI-klasse in de tabel van de statistieken over zorgpraktijken zullen worden meegenomen.

Beschrijving van de populatie

(Groepen van) ondernemingen met als hoofdactiviteit ziekenhuiszorg, geestelijke gezondheidszorg met overnachting, gehandicaptenzorg, verpleeghuiszorg, thuiszorg, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang en jeugdzorg. Operationeel wordt de (groep van) onderneming(en) gedefinieerd als de meest omvattende verzameling van in Nederland gevestigde juridische eenheden waarover zeggenschap kan worden uitgeoefend. Een ondernemingsgroep wordt ook wel aangeduid met concern. De ondernemingsgroepen worden ingedeeld naar economische hoofdactiviteit conform de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008. Hierbij is sprake van een zogenaamde institutionele invalshoek waarbij alle nevenactiviteiten van de beschouwde ondernemingsgroepen worden meegenomen. Jaar-op-jaar ontwikkelingen in financiën en personeel worden mede beïnvloed door populatieveranderingen. Wijzigingen van de hoofdactiviteit, oprichtingen en opheffingen leiden tot veranderingen in de populatie van ondernemingsgroepen. Ook fusies, overnames en splitsingen kunnen resulteren in wijzigingen in de populatie. De populatie bevat alleen grote en middelgrote ondernemingen, de grens is getrokken bij ondernemingen die tenminste één bedrijfseenheid bevatten met meer dan 10 werknemers óf bedrijfsopbrengsten van meer dan 700.000 euro óf totaal activa van meer dan 350.000 euro. Ontbrekende grote of middelgrote ondernemingen werden bij voorkeur geïmputeerd en anders in de ophoging verwerkt. Mocht u geïnteresseerd zijn in de populatieafbakening in BE of OG eenheden dan is dat beschikbaar in de bestanden POPULATIE PS ZORGINSTELLINGEN. Dit bestand bevat ook de kleine ondernemingen van de zorginstellingen statistiek.

Methodologie

Belangrijkste bron voor de statistiek is de databank DigiMV van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) met o.a. gegevens over resultatenrekening, balans en personeelsformatie. De DigiMV-enquête is onderdeel van het 'Jaardocument maatschappelijke Verantwoording' en wordt door zorginstellingen bij het CIBG gedeponereerd. De DigiMV-data wordt gekoppeld aan de populatie uit het Algemeen Bedrijven Register (ABR) en o.a. het Instellingsregister van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Ontbrekende data wordt handmatig toegevoegd aan de hand van op internet (www.jaarverslagenzorg.nl) gedeponeerde jaarrekeningen. Indien jaarrekeningen niet beschikbaar zijn of de totale bedrijfsopbrengsten heel klein zijn ten opzichte van het totaal bedrijfsopbrengsten van de gehele populatie, wordt opgehoogd.

Procesverloop

Publicatie vindt plaats nadat de uitkomsten zijn nagekeken op plausibiliteit, en eventueel na aanpassing akkoord zijn bevonden. De plausibiliteitscontrole bestaat uit: - confrontatie met het ABR en de polisadministratie; - tijdreeksanalyse (consistentie in de tijd); - kengetallenanalyse (verhouding tussen variabelen); - confrontatie met uitkomsten uit andere bronnen.

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	ABRGroepNr	F8
2	MV-Code	A15
3	jaar	F4
4	sbi08	A100
5	A1	F20.2
6	A2	F20.2
7	A3	F20.2
8	A4a	F20.2
9	A6	F20.2
10	A7	F20.2
11	A8	F20.2
12	A9	F20.2
13	A10	F20.2
14	A11	F20.2
15	A12	F20.2
16	A13	F20.2
17	A14	F20.2
18	A15	F20.2
19	A16	F20.2
20	A17	F20.2
21	A18	F20.2
22	A19	F20.2
23	A20	F20.2
24	A21	F20.2
25	A22	F20.2
26	A23	F20.2
27	A24	F20.2
28	A25	F20.2
29	A26	F20.2
30	A27	F20.2
31	A28	F20.2
32	A29	F20.2
33	A30	F20.2
34	A31	F20.2
35	A32	F20.2
36	A34	F20.2
37	A35	F20.2

VolgNr	Naam	Formaat
38	A36	F20.2
39	A40	F20.2
40	B1	F20.2
41	B2	F20.2
42	B3	F20.2
43	B4	F20.2
44	B5	F20.2
45	B6	F20.2
46	B7	F20.2
47	B8	F20.2
48	B9	F20.2
49	B10	F20.2
50	B11	F20.2
51	B13	F20.2
52	B14	F20.2
53	B15	F20.2
54	B16	F20.2
55	B17	F20.2
56	B21	F20.2
57	B22	F20.2
58	B23	F20.2
59	B25	F20.2
60	B28	F20.2
61	C1	F20.2
62	C2	F20.2
63	C3	F20.2
64	C4	F20.2
65	C5	F20.2
66	C6	F20.2
67	C6b	F20.2
68	C8	F20.2
69	E1	F20.2
70	Ophoogpercentage	F12.8

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

ABRGroepNr

ABRGroepNummer

Definitie

Het identificerende nummer van de meest omvattende verzameling van in Nederland gevestigde rechtspersonen waartussen overwegende zeggenschap bestaat.

Toelichting bij de definitie

In de DSC bestanden POPULATIE PS ZORGINSTELLINGEN is te vinden welke BE, OG en CBS personen bij deze ABRGroepnummers horen.

Toelichting bij het gebruik

De koppeling tussen DigiMV-eenheden en de ABRGroep werd gelegd via het ZorgeenhedenRegister en handmatig gecontroleerd. Er is aandacht aan besteed maar kan desondanks nog onjuiste of missende koppelingen bevatten.

MV-Code

MV-Code

Definitie

Een zorginstelling (zorgconcern) identificerend nummer

Toelichting bij de definitie

Geanonimiseerde MV-Code. MV-code is de identificerende code in de bronlevering DigiMV (onderdeel Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording).

Toelichting bij het gebruik

De MV-code in dit bestand is geanonimiseerd. Wanneer de MV-code in het bronbestand gelijk blijft, is dit geanonimiseerde nummer koppelbaar over de jaren heen.

jaar

Verslagjaar

Definitie

De periode waarop de gegevens betrekking hebben.

Toelichting bij de definitie

Het verslagjaar wordt ook wel statistiekjaar genoemd.

sbi08

SBI-code voor economische activiteit

Definitie

De economische activiteit van een bedrijf, volgens de Standaard Bedrijfsindeling 2008.

A1

Bedrijfsopbrengsten

Definitie

De totale opbrengsten uit de normale bedrijfsuitoefening, in dit geval de verkopen van goederen en diensten, alsmede de waarde van voorraadwijzigingen, geactiveerde productie voor het eigen bedrijf, subsidies en schade-uitkeringen.

A2

Netto omzet

Definitie

Opbrengst (exclusief belasting over de toegevoegde waarde (btw)) uit verkoop van goederen en levering van diensten aan particulieren dan wel bedrijven buiten het eigen concernverband (derden).

A3

Opbrengsten Wlz

Definitie

Opbrengsten voor zorg in natura als via Pgb's (persoonsgebonden budget) en inclusief subsidies in het kader van Wet langdurige zorg (Wlz)-zorg. Exclusief beschikbaarheidsbijdragen opleidingen.

Toelichting bij de definitie

De Wet langdurige zorg (Wlz) is per 1 januari 2015 ingevoerd en vervangt de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). De Wet langdurige zorg is er voor mensen die de hele dag intensieve zorg of toezicht dichtbij nodig hebben. Bijvoorbeeld ouderen met vergevorderde dementie of mensen met een ernstige verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking. Wlz-subsidies betreffen subsidies aan instellingen voor het verlenen van: 1) direct oproepbare assistentie bij algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL-assistentie); 2) extramurale behandeling, en het vervoer van en naar de behandeling; 3) medisch noodzakelijk eerstelijnsverblijf.(alleen verslagjaren 2015 en 2016). Met ingang van 2017 valt het eerstelijnsverblijf onder de Zvw. Zorg in natura = zorg geleverd door een zorgaanbieder waarmee het zorgkantoor afspraken heeft gemaakt. Het zorgkantoor betaalt de geleverde zorg direct aan de zorgaanbieder. Pgb = Geldbedrag waarmee de cliënt zelf zorg kan inkopen of inhuren. De cliënt kiest hiermee zelf een zorgaanbieder. De cliënt aan wie het zorgkantoor een Pgb heeft toegekend wordt ook wel aangeduid als de budgethouder. De budgethouder moet aan het zorgkantoor verantwoorden waaraan hij het budget heeft besteed. Zorgverzekeringswet (Zvw) = Verplichte basisverzekering voor kortdurende, op genezing gerichte zorg voor iedereen die rechtmatig in Nederland woont of hier loon- of inkomstenbelasting betaalt. De Zorgverzekeringswet is op 1 januari 2006 in werking getreden en vervangt o.a. de Ziekenfondswet.

A4a

Opbrengsten Zvw

Definitie

Totaal opbrengsten Zorgverzekeringswet (Zvw)-zorg, dat wil zeggen medisch specialistische zorg, Zvw-gefinancierde geestelijke gezondheidszorg en geriatrische revalidatiezorg en overige Zvw-zorg zoals bijvoorbeeld wijkverpleging, kraamzorg en eerstelijnsverblijf (zowel betalingen voor zorg in natura als zorg ingekocht via een persoonsgebonden budget (pgb)).

Toelichting bij de definitie

Som van variabele A4 Opbrengsten DBC's en A5 Opbrengsten overige Zvw-zorg. De medisch specialistische zorg is inclusief overige zorgproducten, waaronder add-ons geneesmiddelen en add-ons Intensive Care (IC). En inclusief opbrengsten uit hoofde van te verrekenen transitiebedrag medisch specialistische zorg en verrekenbedrag curatieve geestelijke gezondheidszorg. Exclusief beschikbaarheidsbijdragen medisch specialistische zorg en beschikbaarheidsbijdragen medische vervolgopleidingen.

Toelichting bij het gebruik

Sinds 2017 is deze variabele toegevoegd omdat het onderscheid tussen A4 Opbrengsten DBC's en A5 Overige Zvw-zorg niet echt betrouwbaar meer bleek, zeker niet op micro niveau maar ook niet op macro niveau. Het totaal opbrengsten Zvw is echter wel betrouwbaar.

A6

Opbrengsten Wmo

Definitie

Opbrengsten uit hoofde van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Toelichting bij de definitie

De gemeente geeft ondersteuning thuis via de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Dit betreft zowel betalingen voor ondersteuning in natura als ondersteuning ingekocht via Pgb. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) = Wettelijke verplichting voor gemeenten om ondersteuning te bieden aan mensen met een beperking. Van 2007 tot 2015 gold de Wmo, de wet die werd ingevoerd als een samenvoeging van de Wet voorzieningen Gehandicapten, de Welzijnswet en het onderdeel huishoudelijk verzorging uit de AWBZ. Vanaf 1 januari 2015 geldt de Wmo 2015, waarbij de taken van de gemeenten zijn uitgebreid ten opzichte van de Wmo. Het doel van de wet is dat mensen met een beperking kunnen meedoen aan de maatschappij en zelfstandig kunnen blijven wonen. Taken die onder de Wmo 2015 vallen zijn onder andere het bieden van ondersteuning van participatie, begeleiding en dagbesteding, een beschermde woonomgeving voor mensen met een psychische stoornis, ondersteuning aan mantelzorgers en opvang in geval van huiselijk geweld. Zorg in natura = zorg geleverd door een zorgaanbieder waarmee het zorgkantoor afspraken heeft gemaakt. Het zorgkantoor betaalt de geleverde zorg direct aan de zorgaanbieder. Pgb = Geldbedrag waarmee de cliënt zelf zorg kan inkopen of inhuren. De cliënt kiest hiermee zelf een zorgaanbieder. De cliënt aan wie het zorgkantoor een Pgb heeft toegekend wordt ook wel aangeduid als de budgethouder. De budgethouder moet aan het zorgkantoor verantwoorden waaraan hij het budget heeft besteed. Naast zorg die cliënten inkopen met een persoonsgebonden budget bestaat er ook zorg in natura (ZIN).

A7

Opbrengsten Jeugdwet

Definitie

Opbrengsten uit jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering in het kader van de Jeugdwet.

Toelichting bij de definitie

Dit betreft zowel betalingen voor hulp in natura als hulp ingekocht via Pgb. Naast zorg die cliënten inkopen met een persoonsgebonden budget bestaat er ook zorg in natura (ZIN). Jeugdwet = Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdzorg. De Jeugdwet vervangt niet alleen de Wet op de jeugdzorg, die tot 2015 geldig was, maar ook de verschillende andere onderdelen van de jeugdzorg die onder de Zorgverzekeringswet (geestelijke gezondheidszorg voor jongeren) en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (zorg voor licht verstandelijk beperkte jeugd) vielen. Ook de jeugdbescherming en jeugdreclassering maken onderdeel uit van de wet. Een ander deel van de zorgtaken voor kinderen en jongeren wordt geregeld door de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de Wet langdurige zorg. Zorg in natura = zorg geleverd door een zorgaanbieder waarmee het zorgkantoor afspraken heeft gemaakt. Het zorgkantoor betaalt de geleverde zorg direct aan de zorgaanbieder. Pgb = Geldbedrag waarmee de cliënt zelf zorg kan inkopen of inhuren. De cliënt kiest hiermee zelf een zorgaanbieder. De cliënt aan wie het zorgkantoor een Pgb heeft toegekend wordt ook wel aangeduid als de budgethouder. De budgethouder moet aan het zorgkantoor verantwoorden waaraan hij het budget heeft besteed. Naast zorg die cliënten inkopen met een persoonsgebonden budget bestaat er ook zorg in natura (ZIN).

A8

Overige netto omzet

Definitie

Dit betreft ten eerste opbrengsten uit overige zorgprestaties waaronder: opbrengsten uit forensische zorg, zorg in opdracht van andere instellingen, eigen bijdragen en betalingen cliënten voor niet-verzekerde zorg en opbrengsten uit aanvullende zorgverzekeringen. Ten tweede overige opbrengsten uit dienstverlening die niet direct met zorg te maken hebben zoals onderzoek (vooral door Universitair Medisch Centrum (UMC's)), catering, bereide maaltijden voor andere zorginstellingen, winkelverkoop, parkeergelden, verkoop/verhuur van hulpmiddelen, verlenen van gemaksdiensten en het geven van cursussen.

Toelichting bij de definitie

Niet eerder genoemde netto omzet naast opbrengsten Wet langdurige zorg (Wlz), Zorgverzekeringswet-zorg (Zvw), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet.

A9

Overige zorgprestaties

Definitie

Dit betreft ten eerste opbrengsten uit overige zorgprestaties waaronder: opbrengsten uit forensische zorg, zorg in opdracht van andere instellingen, eigen bijdragen en betalingen cliënten voor niet-verzekerde zorg en opbrengsten uit aanvullende zorgverzekeringen. Ten tweede overige opbrengsten uit dienstverlening die niet direct met zorg te maken hebben zoals onderzoek (vooral door Universitair Medisch Centrum (UMC's)), catering, bereide maaltijden voor andere zorginstellingen, winkelverkoop, parkeergelden, verkoop/verhuur van hulpmiddelen, verlenen van gemaksdiensten en het geven van cursussen.

Toelichting bij de definitie

Dit betreft onder andere: opbrengsten uit forensische zorg, zorg in opdracht van andere instellingen, eigen bijdragen en betalingen cliënten voor niet-verzekerde zorg, opbrengsten uit aanvullende zorgverzekeringen en overige zorgprestaties. Forensische zorg is zorg aan psychiatrische cliënten, verslaafden en verstandelijke gehandicapten in strafrechtelijk kader bekostigd door het ministerie van Justitie en Veiligheid.

A10

Overige dienstverlening

Definitie

Opbrengsten uit geleverde diensten (met uitzondering van zorg), zoals onder andere onderzoek (vooral door Universitair Medisch Centrum (UMC's)), catering, bereide maaltijden voor andere zorginstellingen, winkelverkoop, parkeergelden, verkoop/verhuur van hulpmiddelen, verlenen van gemak diensten en het geven van cursussen.

Toelichting bij de definitie

Dit betreft onder andere onderzoek (vooral door UMC's), catering, bereide maaltijden voor andere zorginstellingen, winkelverkoop, parkeergelden, verkoop/verhuur van hulpmiddelen, verlenen van gemaksdiensten en het geven van cursussen. UMC = Universitair Medisch Centrum

A11

Overige bedrijfsopbrengsten

Definitie

Bedrijfsopbrengsten die niet behoren tot de netto-omzet. Het gaat hier met name om: - de waarde van voorraadmutaties, exclusief onderhanden werk voor DiagnoseBehandelingCombinaties (DBC's) en DBC-zorgproducten bij ziekenhuizen en instellingen voor geestelijke gezondheidszorg; - vergoedingen voor uitgeleend personeel; - geactiveerde productie voor het eigen bedrijf; - subsidies anders dan subsidies in het kader van Zorgverzekeringswet (Zvw)/ Wet langdurige zorg (Wlz) en opbrengsten Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), Jeugdwet en Forensische zorg; - beschikbaarheidsbijdragen medisch specialistische zorg en opleidingen.

Toelichting bij de definitie

Het gaat hier met name om: - de waarde van voorraadmutaties, exclusief onderhanden werk voor DiagnoseBehandelingCombinaties (DBC's) en DBC-zorgproducten bij ziekenhuizen en instellingen voor geestelijke gezondheidszorg; - vergoedingen voor uitgeleend personeel; - geactiveerde productie voor het eigen bedrijf; - subsidies anders dan subsidies in het kader van Zvw/ Wlz en opbrengsten Wmo, Jeugdwet en Forensische zorg; - beschikbaarheidsbijdragen medisch specialistische zorg en opleidingen.

A12

Subsidies

Definitie

Betalingen 'om niet' die door de overheid of de Instellingen van de Europese Unie worden gedaan aan ingezetene producenten, met het doel de productieniveaus, de prijzen of de beloning van de productiefactoren te beïnvloeden.

Toelichting bij de definitie

Omvat beschikbaarheidsbijdragen medisch specialistische zorg, beschikbaarheidsbijdragen (medische) vervolgoedingen, subsidies van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor gesubsidieerd speciaal onderwijs en de rijksbijdrage 'werkplaatsfunctie' voor UMC's, overige subsidies van het Rijk (waaronder van ministerie van Justitie en Veiligheid), facultaire bijdrage UMC's vanuit universiteit, subsidies van provincies, subsidies van gemeenten en overige subsidies (o.a. loonkostensubsidies). Exclusief subsidies in het kader van Zvw/Wlz. Exclusief opbrengsten Wmo, Jeugdwet en Forensische zorg. Forensische zorg is zorg aan psychiatrische cliënten, verslaafden en verstandelijke gehandicapten in strafrechtelijk kader bekostigd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. UMC = Universitair Medisch Centrum

A13

Niet eerder genoemde bedrijfsopbrengsten

Definitie

Bedrijfsopbrengsten die niet behoren tot de netto-omzet en subsidies, zoals vergoedingen voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed.

Toelichting bij de definitie

Onder andere vergoedingen voor uitgeleend personeel, verhuur onroerend goed.

A14

Bedrijfskosten

Definitie

De kosten die zijn gemaakt om de bedrijfsopbrengsten te realiseren, te weten de inkoopwaarde van de omzet, de arbeidskosten, de afschrijvingen op vaste activa en de zogenaamde overige bedrijfskosten.

A15

Arbeidskosten

Definitie

Totaal van de bruto lonen en salarissen van werknemers en de ten laste van de werkgevers komende sociale lasten en pensioenpremies, exclusief privéopbouw zoals lijfrente en koopsom.

A16

Lonen en salarissen

Definitie

De vergoedingen voor de werknemer, die in een bepaalde periode arbeid verricht, en die ten laste komen van de werkgever, inclusief de door de werkgever ingehouden loonbelasting en de sociale premies die ten laste komen van de werknemer.

Toelichting bij de definitie

Lonen en salarissen van de werknemers op de loonlijst. Hierin zijn begrepen: - het arbeidsloon inclusief het werknemersaandeel sociale verzekeringen, verminderd met ontvangen ziekgelden; - gratificaties, tantièmes, vakantietoeslag, dertiende maand en ontslaguitkeringen; - vergoedingen woon-werkverkeer; - bijdragen in (premie-)spaarregelingen; - loon in natura. --- Niet inbegrepen: sociale lasten, pensioenpremies, andere personeelskosten (zoals kosten opleiding, kantine, arbodiensten, werving).

A17

Pensioenlasten en sociale lasten

Definitie

Werkgeversaandeel pensioenlasten, sociale voorzieningen en overige sociale lasten. De sociale lasten zijn de werkgeversbijdragen in het kader van de sociale zekerheid. Deze omvatten de toegerekende en werkelijke sociale premies en de werkelijke pensioenpremies.

Toelichting bij de definitie

De sociale lasten zijn de werkgeversbijdragen in het kader van de sociale zekerheid. Deze omvatten de toegerekende en werkelijke sociale premies en de werkelijke pensioenpremies.

A18

Honorariumkosten vrijgevestigd medisch specialisten

Definitie

Honorariumkosten van vrijgevestigd medisch specialisten die aan een instelling voor medisch specialistische zorg declareren.

A19

Afschrijvingen op vaste activa

Definitie

De waardevermindering van duurzame productiemiddelen, zoals machines, gebouwen, vervoermiddelen en software, als gevolg van normale slijtage en voorzienbare economische veroudering.

A20

Bijzondere waardeverminderingen

Definitie

Bijzondere waardeverminderingen zich voordoen waarbij wordt vastgesteld dat de reële waarde van een actief lager is dan de boekwaarde. Daarnaast kunnen bijzondere waardeverminderingen voorkomen bij vaste activa waarop niet wordt afgeschreven en bij financiële vaste activa.

Toelichting bij de definitie

Naast de (systematische) afschrijvingen kunnen ook bijzondere waardeverminderingen zich voordoen waarbij wordt vastgesteld dat de reële waarde van een actief lager is dan de boekwaarde. Daarnaast kunnen bijzondere waardeverminderingen voorkomen bij vaste activa waarop niet wordt afgeschreven en bij financiële vaste activa.

A21

Overige bedrijfskosten

Definitie

Som van andere personeelskosten, kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten en overige bedrijfslasten niet eerder genoemd. Exclusief financiële en buitengewone lasten.

A22

Overige personeelskosten

Definitie

De betalingen voor uitzendkrachten, gedetacheerd en ingeleend personeel, opleidingskosten, kosten van werving en selectie van personeel, kosten van kantine, Arbodiensten, bedrijfskleding, jubilea, personeelsfeestjes en dergelijke.

A23

Kosten uitzendkrachten en overige inleen

Definitie

Betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel.

Toelichting bij de definitie

Exclusief vergoedingen (zoals de zogenaamde lumpsum) voor vrijgevestigde medische specialisten praktijkhoudend in algemene en categorale ziekenhuizen.

A24

Niet eerder genoemde personeelskosten

Definitie

Kosten werving en selectie, opleiding, kleding, kinderopvang en dergelijke voor personeel.

A25

Niet eerder genoemde bedrijfskosten

Definitie

Niet eerder genoemde bedrijfskosten naast arbeidskosten, afschrijvingen op vaste activa en overige personeelskosten. Som van kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewoner gebonden kosten, terrein- en gebouw gebonden kosten en overige bedrijfslasten niet eerder genoemd. Exclusief financiële en buitengewone lasten.

A26

Voeding en hotelmatige kosten

Definitie

Kosten van maaltijdverstrekkingen (voeding) en hotelmatige kosten zoals kosten van huishouding, linnenvoorziening en vervoer van cliënten.

A27

Algemene kosten

Definitie

Kosten van administratie, communicatie, algemeen beheer, verzekeringen, belastingen en dergelijke.

A28

Cliënt- en bewonersgebonden kosten

Definitie

Kosten van onderzoek, behandeling (inclusief medicijnen), verpleging, verzorging, instrumentarium en apparatuur. Exclusief personeelskosten.

A29

Onderhouds- en energiekosten

Definitie

Onderhoudskosten en energiekosten van terreinen, gebouwen, installaties, inclusief dotaties aan onderhoudsvoorzieningen.

A30

Huur en operationele leasing kapitaalgoederen

Definitie

Kosten in verband met huur en operationele lease van kapitaalgoederen.

Toelichting bij de definitie

Operationele lease is een opzegbare overeenkomst tussen lessee en lessor tot het verlenen/verkrijgen van het recht op het gebruik van een zelfstandig materieel kapitaalgoed

gedurende een bepaalde tijd tegen betaling van een periodieke vergoeding. Een overeenkomst tot operational lease is in feite een huurovereenkomst.

A31

Andere bedrijfskosten

Definitie

Alle, niet eerder genoemde bedrijfskosten.

A32

Bedrijfsresultaat

Definitie

De bedrijfsopbrengsten minus de bedrijfslasten.

Toelichting bij de definitie

Exclusief saldo financiële en buitengewone baten en lasten.

A34

Financiële baten

Definitie

De rentebaten, de winst uit deelnemingen, ontvangen dividenden, winst op beleggingen en overige financiële baten.

A35

Financiële lasten

Definitie

De rentelasten, het verlies op deelnemingen, de kosten van leningen en het verlies op beleggingen.

A36

Financieel resultaat

Definitie

Het saldo van rentebaten en -lasten, baten en lasten uit deelnemingen, ontvangen dividenden, kosten van leningen, winst en verlies op beleggingen en overige financiële baten en lasten.

A40

Resultaat voor belastingen

Definitie

De som van het bedrijfsresultaat, het financieel resultaat, de mutatie voorzieningen en het saldo buitengewone baten/lasten.

B1

Balans activa

Definitie

Het totaal van de activa, bestaande uit onder meer machines, gebouwen, niet-geproduceerde activa (zoals grond en minerale reserves), vorderingen en aandelenbezit.

Toelichting bij de definitie

De balans is een overzicht van de activa en de passiva van een sector of land op een bepaald moment. De activa bestaan onder meer uit machines, gebouwen, niet-geproduceerde activa (zoals grond en minerale reserves), vorderingen en aandelenbezit. De passiva kunnen worden onderscheiden in schulden en eigen vermogen.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B2

Immateriële vaste activa

Definitie

Vaste activa die betrekking hebben op niet-tastbare kapitaalgoederen zoals concessies, vergunningen, octrooien, patenten, goodwill.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B3

Materiële vaste activa

Definitie

Materiële vaste activa zijn activa die betrekking hebben op tastbare kapitaalgoederen zoals gebouwen, terreinen en machines en die langer dan een jaar in productieproces worden gebruikt.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B4

Financiële vaste activa

Definitie

Vaste activa die betrekking hebben op financiële kapitaalgoederen zoals deelnemingen in andere ondernemingen, beleggingen in vastgoed of effecten, hypotheek, leningen op schuldbekentenis, bancaire kredietverlening, en zaken als vorderingen die op lange termijn aan derden (anders dan uit hoofde van een kapitaaldeelname) ter beschikking zijn gesteld.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B5

Deelnemingen

Definitie

Financieren van (deelname in het kapitaal) een andere onderneming om daarmee invloed uit te kunnen oefenen in het beleid van die onderneming

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B6

Overige langlopende vorderingen

Definitie

Vorderingen en beleggingen (exclusief deelnemingen) met een (resterende) looptijd langer dan een jaar.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B7

Voorraden en onderhanden werk

Definitie

Voorraden inclusief onderhanden werk, oftewel nog niet voltooide zorgproductie, uit hoofde van DiagnoseBehandelingCombinaties (DBC's) en DBC-zorgproducten bij ziekenhuizen en instellingen voor geestelijke gezondheidszorg.

Toelichting bij de definitie

Voorraden: geproduceerde activa bestaande uit goederen en diensten die zijn ontstaan in de lopende of in een eerdere periode en die worden aangehouden voor verkoop, gebruik in het productieproces of voor ander gebruik in de toekomst. Toelichting: De voorraden omvatten grondstoffen en halffabrikaten, onderhanden werk, gereed product en handelsgoederen.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B8

Voorraden

Definitie

Geproduceerde activa bestaande uit goederen en diensten die zijn ontstaan in de lopende of in een eerdere periode en die worden aangehouden voor verkoop, gebruik in het productieproces of voor ander gebruik in de toekomst.

Toelichting bij de definitie

De voorraden omvatten grondstoffen en halffabrikaten, onderhanden werk, gereed product en handelsgoederen.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B9

Onderhanden werk DBC's

Definitie

Onderhanden werk (OHW), oftewel nog niet voltooide zorgproductie, uit hoofde van nog niet afgesloten DiagnoseBehandelCombinaties (DBC's) en DBC-zorgproducten voor medisch specialistische zorg, geestelijke gezondheidszorg en geriatrische revalidatiezorg.

Toelichting bij de definitie

Ontvangen middelen die samenhangen met voorschotten of andere OHW-financiering worden in beginsel op de balanspost 'Onderhanden werk' in mindering gebracht. Daarnaast worden te verwachten winsten en te verwachten mogelijke verliezen die betrekking hebben op het onderhanden werk verrekend.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B10

Kortlopende vorderingen

Definitie

Vorderingen die binnen één jaar opvorderbaar zijn.

Toelichting bij de definitie

Inclusief vorderingen uit hoofde van bekostiging

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B11

Vorderingen op debiteuren

Definitie

Openstaande rekeningen van door de zorginstelling geleverde producten of diensten, die nog betaald moeten worden aan de zorginstelling.

Toelichting bij de definitie

De cijfers hebben alleen betrekking op de gegevens zoals door zorginstellingen in de jaarrekening verantwoord onder 'debiteuren'.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B13

Overige kortlopende vorderingen

Definitie

Vorderingen die binnen één jaar opvorderbaar zijn.

Toelichting bij de definitie

Exclusief kortlopende effecten en liquide middelen.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B14

Effecten

Definitie

Beleggingen die op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en niet bedoeld als deelneming of om invloed uit te oefenen.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B15

Liquide middelen

Definitie

Contant geld, banktegoeden en overige deposito's.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B16

Balans passiva eindstand

Definitie

Het totaal van de financieringen (eigen vermogen, voorzieningen, lang- en kortlopend vreemd vermogen) van een onderneming.

Toelichting bij de definitie

De balans is een overzicht van de activa en de passiva van een sector of land op een bepaald moment. De activa bestaan onder meer uit machines, gebouwen, niet-geproduceerde activa (zoals grond en minerale reserves), vorderingen en aandelenbezit. De passiva kunnen worden onderscheiden in schulden en eigen vermogen.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B17

Eigen vermogen

Definitie

De waarde van het eigen vermogen (totaal activa minus vreemd vermogen) omvat gestort en opgevraagd aandelenkapitaal, de agioreserve, de herwaarderingsreserve, de niet verdeelde winsten en overige reserves.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B21

Voorzieningen

Definitie

Bedrag dat op de balans apart is gezet voor bepaalde in de toekomst te verrichten uitgaven waarvan de grootte nog niet zeker is. Bijvoorbeeld onderhoudsvoorzieningen.

Toelichting bij de definitie

Ook zijn hieronder de voorzieningen uit hoofde van het macrobeheersinstrument meegenomen. Het macrobeheersinstrument wordt door de minister van VWS ingezet om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B22

Langlopende schulden

Definitie

Verplichtingen die voor een periode langer dan een jaar zijn aangegaan, en waarvan de omvang vaststaat.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B23

Kortlopende schulden

Definitie

Verplichtingen die binnen één jaar moeten worden nagekomen.

Toelichting bij de definitie

Kortlopende schulden (inclusief schulden uit hoofde van bekostiging).

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B25

Crediteuren

Definitie

Openstaande rekeningen voor geleverde producten of diensten die nog betaald moeten worden door een zorginstelling.

Toelichting bij de definitie

De cijfers hebben alleen betrekking op de gegevens zoals door zorginstellingen in de jaarrekening verantwoord onder 'crediteuren'.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

B28

Overige kortlopende schulden

Definitie

Verplichtingen die binnen één jaar moeten worden nagekomen.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand

C1

Materiële vaste activa (boekwaarde per 1 januari)

Definitie

Materiële vaste activa zijn activa die betrekking hebben op tastbare kapitaalgoederen zoals gebouwen, terreinen en machines en die langer dan een jaar in productieproces worden gebruikt.

Toelichting bij de definitie

Boekwaarde per 1 januari

Toelichting bij het gebruik

Beginstand

C2

Investerings

Definitie

Goederen die worden aangeschaft of in eigen beheer worden voortgebracht, met als doel om als kapitaalgoed in het productieproces ingezet te worden.

Toelichting bij de definitie

Algemeen worden als zodanig beschouwd goederen met een levensduur van meer dan een jaar (zoals gebouwen, woningen, machines, vervoermiddelen en dergelijke).

Toelichting bij het gebruik

Mutatie balansstand Materiële vaste activa.

C3

Herwaarderingen

Definitie

De aan de werkelijke waarde aangepaste boekwaarde van een actiefpost

Toelichting bij het gebruik

Mutatie balansstand Materiële vaste activa.

C4

Desinvesteringen

Definitie

De waarde van materiële vaste activa die definitief aan het productieproces zijn onttrokken.

Toelichting bij het gebruik

Mutatie balansstand Materiële vaste activa.

C5

Afschrijvingen

Definitie

De waardevermindering van duurzame productiemiddelen, zoals machines, gebouwen, vervoermiddelen en software, als gevolg van normale slijtage en voorzienbare economische veroudering.

Toelichting bij het gebruik

Afschrijvingen binnen mutatieoverzicht materiële vaste activa.

C6

Bijzondere waardeverminderingen

Definitie

Naast de (systematische) afschrijvingen kunnen ook bijzondere waardeverminderingen zich voordoen waarbij wordt vastgesteld dat de reële waarde van een actief lager is dan de boekwaarde. Daarnaast kunnen bijzondere waardeverminderingen voorkomen bij vaste activa waarop niet wordt afgeschreven en bij financiële vaste activa.

Toelichting bij het gebruik

Bijzondere waardeverminderingen binnen mutatieoverzicht materiële vaste activa.

C6b

Overige mutaties

Definitie

Mutaties materiële vaste activa niet zijnde investeringen, herwaarderings, desinvesteringen, afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

C8

Materiële vaste activa (boekwaarde per 31 december)

Definitie

Materiële vaste activa zijn activa die betrekking hebben op tastbare kapitaalgoederen zoals gebouwen, terreinen en machines en die langer dan een jaar in productieproces worden gebruikt.

Toelichting bij het gebruik

Eindstand. Boekwaarde per 31 december

E1

Banen werknemers

Definitie

Het gemiddeld aantal banen van werkzame personen bij een bedrijf. Omdat één persoon meerdere banen kan hebben is het aantal banen gelijk aan of groter dan het aantal werkzame personen.

Toelichting bij de definitie

Een werknemer is een persoon die in een arbeidsovereenkomst afspraken met een economische eenheid maakt om arbeid te verrichten waartegenover een financiële beloning staat. Een baan is een overeenkomst waarbij een persoon tegen een financiële vergoeding arbeid verricht voor een bedrijf of instelling. Het in het verslagjaar gemiddelde aantal banen van werkzame personen bij het bedrijf. Omdat één persoon meerdere banen kan hebben is het aantal banen gelijk aan of groter dan het aantal werkzame personen.

Toelichting bij het gebruik

De bron van deze variabele is DigiMV in tegenstelling tot deze variabele in de statline tabel die afkomstig is uit de polisadministratie. Op micro nivo is het aantal polis banen echter niet altijd toe te wijzen aan een DigiMV eenheid, vandaar dat hier de DigiMV bron wordt gebruikt. De kwaliteit is mogelijk minder goed dan die van de Polis administratie.

Ophoogpercentage

Ophoogpercentage zorginstelling naar stratum

Definitie

Een percentage waaruit de ophoogfactor wordt afgeleid, waarmee de gegevens van een zorginstelling moeten worden vermenigvuldigd om te komen tot de totale populatie-omvang.

Toelichting bij het gebruik

Het ophoogpercentage is gegeven in procenten. Om de ophoogfactor te bepalen moet het ophoogpercentage worden gedeeld door 100 en bij die uitkomst moet '1' opgeteld worden. Voorbeeld: Ophoogpercentage 2.5: ophoogfactor = $(2,5)/100 + 1 = 0,025 + 1 = 1,025$.

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
PS_Zorginstellingen2022V1	Voorlopige cijfers